

om Spørgsmaalet, og jeg forstaaer derfor heller ikke, hvorfor man egentlig nu kan komme til det Resultat, at ville, som man siger, slutte en saadan Fred; det bliver da en Fred uden Sværdslag, og en saadan mener jeg hverken kan kaldes hæderlig eller fornustig. Naar jeg derefter maatte antage, at der i og for sig ikke kunde være Tale om Erstatning, saa vil jeg dog indrømme, at der kan være nogle Hensyn at tage til den historiske Grundvold; men det er ogsaa et saadant Hensyn, som jeg mener tilstrækkelig er opfattet i det Forslag, der er stillet af et større Mindretal i Udvalget. Det er vistnok uden al Tvivl, at den ærede Ordfører har betegnet dette som ogsaa at indrømme nogen egentlig Erstatning; der er her kun Tale om en Faveur, om en Tidsbegunstigelse, Indrømmelsen af en Tidsfrist, indensfor hvilken de Vedkommende skulle vide at finde sig tilrette med det nye Forhold. Det kan da heller ikke engang være sandsynligt, at Regjeringen, naar et saadant Forslag fik den lovgivende Forsamlings Bifald, kunde være utilboielig til at indgaae derpaa, da den dog ved Bagersagen har foreslaaet Noget, der omtrent kommer ud paa det Samme eller er bygget paa den samme Erkjendelse. Foruden endnu sluttelig at see hen til Fortidens Historie, saa troer jeg, at vi i denne Sag, som i enhver, navnlig en, som betegner en saa gjennemgribende Reform, saadelig ogsaa maa lytte nøie til, hvad Nutiden kræver af os. Det er vist og sandt, at Enhver ganske skal følge sin egen Overbeviisning; men ingen Overbeviisning kan heller undaae at være upaavirket af den Stemme, som udtæler sig i Folket i større Omfang, og jeg troer da ikke, at det kan være forblevet ubemærket, at der i længere Tid har været indleveret her i Salen en Række af Andragender fra de forskjelligste Egne i Landet, som saa at sige alle gaar ud paa, at der ikke maa være Tale om at indrømme det privilegerede Hartkorn nogen egentlig Erstatning ved denne Sags Afgjørelse. See det er en Grundvold, som vi ingenlunde heller maa slyde tilside; vi kunne ikke bygge paa Fortiden alene, vi skulle have Nutiden med tilhjælp, for at Bygningen kan være forsvarelig (Hør.)

Sjerrild: Ved denne Sags første Be-

handling tillod jeg mig at udtale min Anskuelse om Samme; men jeg kom dengang ikke til at omtale det Spørgsmaal, som egentlig er det, der er Knuden, nemlig om, hvorvidt der skal gives noget Bederlag, nogen Erstatning eller hvad man vil kalde det. Men saavidt vi nu ere komne, bliver det en Nødvendighed, at vi komme til at tage den Ting med. Det første jeg nu har overveiet, det er, om der kunde være Anledning til at give noget Bederlag for en Ligeliggjørelse af Beskatningen eller ikke. Det er en nødvendig Betingelse, for at Handel og Wandel og al anden Omsætning skal kunne trives, at der bestaaer Lillid blandt Folket, at de have Tro til, at det, som er udtalt og afgjort imellem dem, bliver holdt, men det er efter mit Begreb ikke mindre vigtigt, at der ogsaa have Lillid i Folket til de Tilfagn, der af Staten ere givne det. Nu har, saavidt jeg kan see, de Giendomme, som vi kalde privilegerede, eller de, der have privilegeret Hartkorn, i en lang Arrække, nemlig siden 1670, været beskattede ringere end de andre og deri have de, der have været i Besiddelse af eller have eiet disse Giendomme, fundet en Berettigelse for dem til at nyde en Erstatning, naar Staten kom dertil, at den ansaae det for en Ordens Skyld, for nødvendigt at udslette den Frihed, de saaledes have havt. Dersom man nu derfor uden videre tog denne Frihed bort, saa troer jeg, at det vilde give Anledning til, at man ikke ret vel fik Tro til at man ogsaa kunde stole paa andre Tilfagn, som vare givne af Staten — Netop dette bevæger mig til at holde paa, at det vil være det Rigtigste, at man affinder sig med disse Folk, saaledes at de have et Bederlag for de Herligheder, de hidtil have været i faktisk Besiddelse af. Jeg veed nu, at man siger, at Staten har sin Beskatningsret, og det skal jeg heller ikke modsig; men Staten har igjennem en lang Arrække altid erkjendt, at der var en Forskjel paa at være i Besiddelse af privilegeret og at være i Besiddelse af uprivilegeret Hartkorn i Henseende til Skatteydelsen. Og det have virkelig Alle de, der have givet sig af med at handle med Giendomme eller at sætte sig i Besiddelse deraf, taget Hensyn til.

Hvor stor nu denne Erstatning skal være,